

Дом здравља
Горњи Милановац

Дом здравља Горњи Милановац

Пријављено:	16.01.2018	
Орг. јед.	Број	Препор
	7175	111

МБ: 17776037
ПИБ: 106106068

Процедура за поступање у случају насиља над женама

Број процедуре	Датум израде процедуре	Датум измене процедуре
6.29	30.12.2017	
Израдио др Ненад Бабовић	Контролисао	
Тим Службе за здравствену заштиту одраслог становништва	Dr Усташки Милошевић Владимир Миловановић спец. педијатрије II 17004365	

ПРОЦЕДУРА ЗА ПОСТУПАЊЕ У СЛУЧАЈУ НАСИЉА НАД ЖЕНАМА

1. ЦИЉ

Овом процедуром се дефинише начин пружања здравствене заштите и документовања облика насиља, повреда и других последица насиља над женама.

2. ПОДРУЧЈЕ ПРИМЕНЕ

Процедура је намењена запосленима у Дому здравља Горњи Милановац.

3. ДЕФИНИЦИЈЕ

Процедура је писани документ којим се детаљно утврђује начин и поступак у случају кад се у здравствену установу обрате жене које су биле изложена насиљу.

4. ОДГОВОРНОСТ

За примену процедуре одговорни су лекари, гинеколози, медицинске сестре, а за контролу директор, главна сестра, начелници служби, главне сестре служби, шефови одељења, одговорне сестре одељења.

5. ОПИС ПОСТУПКА

Насиље над женама укључује широк спектар насилног понашања, физичког, сексуалног и психичког злосављања.

Светска здравствена организација **физичко насиље** дефинише као „Намерну употребу физичке силе са могућношћу да доведе до смрти, повреде или оштећења.“ **Сексуално насиље** се дефинише као „Употреба силе, присиљавање или физичка интимизација од стране једне особе да би се присилила друга особа на сексуалне активности против њене воље, без обзира да ли је тај чин завршен.“ Под **психолошким насиљем** се подразумева „Константно омаловажавање и понижавање од стране партнера.“

Предуслови успешне интервенције, едукованост здравствених радника, поштовање поверљивости информација добијених од жена, заштита приватности, комуникација без стигматизације, омаловажавања и поштовање самосталности жене у доношењу одлука.

ОПШТА ПРАВИЛА ПОСТУПАЊА:

Здравствени радници су у обавези да континуирано раде на препознавању знакова насиља над женама – пацијенткињама Дома здравља, да адекватно одговоре на здравствене последице насиља да уредно и детаљно евидентирају и документују насиље (као и одбијање пацијенткиње да говори о насиљу), и да пацијенткињи помогну саветима за поступање у тим ситуацијама.

Здравствени радници примарно упућују пацијенткињу изабраном лекару опште медицине или гинекологије, у зависности од клиничких индикатора насиља и последица насиља.

СТАНДАРДИ ДОБРЕ ПРАКСЕ

Идентификовати и потврдити насиље – Разговор треба водити пез присуства било које треће особе у циљу обезбеђивања приватности и поверљивости.

Постављају се примерена, директна и индиректна питања за проверу искуства са насиљем, али се не инсистира на потврди насиља уколико пацијенткиња није спремна да говори о томе већ се остављају „ отворена врата”

Одговорити на здравствене последице насиља – У склопу медицинског збрињавања обратити пажњу на процену ефеката злостављања на физичко и ментално здравље жене, прегледати садашње и старе повреде сачинити детаљну медицинску документацију, санирати повреде, дати жени контакте служби за помоћ женама са искуством насиља, без обзира да ли она тренутно жели да им се обрати или не.

Документовати насиље – Важно је информисати пацијенткињу о значају документовања претрпљеног насиља на Обрасцу за евидентирање и документовање насиља који је валидан показатељ врсте и тежине задобијених повреда, и има прворазредан судско-медицински значај. По пристанку пацијенткиње да претрпљено насиље буде евидентирано пацијенткиња то потврђује својеручним потписом. Изабрани лекар затим детаљно попуњава Образац и одлаже исти у здравствени картон пацијенткиње. Уколико је изабрани лекар упутио пацијенткињу лекару специјалисти у циљу спровођења потребних дијагностичких или терапијских процедура, специјалистички налази се придружују постојећим и уносе у образац.

Након прегледа лекар попуњавања податке и у интерној Евиденционој свесци која се чува код одговорне сестре одељења уз максималну заштиту личних података пацијенткиње.

Проценити безбедност жене - Уколико је процена да се жена налази у непосредној животној опасности неопходно је разрадити безбедоносни план. Он обухвата све активности које се одвијају у сарадњи са женом и подржава се њена аутономија у одлучивању о мерама своје безбедности. Постављају се и разматрају питања о могућностима које има (да ли може да оде код своје породице, пријатељица и слично), особе на које може да се ослони, дају се информације о постојању сигурних кућа, СОС телефони, НВО које раде на пружању помоћи жртвама насиља.

Упутити на ресурсе у заједници – Контакт телефони и адресе државних институција (полиција, центар за социјални рад, тужилаштво), које се баве проблемима насиља над женама морају бити доступни здравственим радницима, како би директно контактирали са њима или их дали женама са искуством насиља које им се обраћају за помоћ.

Завршити разговор у подржавајућем тону – без обзира на то да ли је у току прегледа жена потврдила или не своје искуство са насиљем своје искуство са насиљем од стране партнера, прихватила или не помоћ полиције или других релевантних служби, контакт се завршава у истом тону подршке, узајамно поверење разумевања, уз недвосмислено стављање до знања да се може поново обратити за помоћ.

ОБАВЕЗА ПРИЈАВЉИВАЊА

Државни и други органи, организације и установе обавезни су да неодложно пријаве полицији или јавном тужиоцу свако сазнање о насиљу у породици или непосредној опасности од њега.

У складу са законском регулативом (Кривични закон Републике Србије)- лекари су обавезни да пријаве следећа дела уколико за њих сазнају у току обављања своје службене дужности: тешке телесне повреде, све повреде нанесене ватреним и другим оружјем, опасним оруђем и другим средствима подобним да тело тешко повреди или здравље тешко наруше, сва кривична дела из области сексуалног криминалитета (силовање и др.) као и злостављање у породици уколико је довело до тешке телесне повреде или тешког нарушавања здравља или је учињено према малолетном лицу или је довело смрти члана породице.

Насиље се пријављује на општи број телефона 192, посебан број 0800-100-600, најближој полицијској станици а може се пријавити и Центру за социјални рад, као и на бројеве телефона из Списка важних телефона и адреса.

6. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ И ЗАПИСИ

- Доступни су у Посебном протоколу Министарства здравља Републике Србије за заштиту и поступање са женама које су изложене насиљу
- Евиденциона свеска
  - Образац за евидентирање и документовање насиља
  - Насиље над женама – Списак важних телефона и адреса